

April - Juni 2024

PÅSKETID OG PINSE

Kirkeårets tekster
EN SAMTALEGUIDE

KIRKEÅRETS TEKSTER
PÅSKETID OG PINSE

UTVIKLET AV EIRIK B. FJELLESTAD
HAMAR FRIKIRKE &
FRIKIRKENS BARN & UNGE.

FRIBU.NO/BIBEL

1. UTGAVE, 2024
© FRIKIRKENS BARN & UNGE

KIRKEÅRETS TEKSTER

BIBEL EN ?

Hvor skal jeg starte når jeg leser Bibelen? Bibelen er den viktigste og mest konkrete måten Gud har og fortsatt åpenbarer hvem han er for oss mennesker. Vi ønsker at alle kristne skal lese, kjenne og bruke tid med Bibelen. Men hvor skal jeg begynne? Og hva gjør jeg når jeg ikke skjønner det jeg leser? Eller jeg er uenig? Eller ikke får det til å stemme med det andre jeg har lært om Gud?

Vi har i mange år brukt kirkeårets tekster og denne Bibelleseplanen som et verktøy hos oss. Denne samtaleguiden laget for å åpne opp tekstene for oss og enkelt kunne bruke den i husgrupper, personlig eller mentorsamtaler.

Å L E S E S A M M E N

Vi anbefaler sterkt å gå gjennom studiene i samtale og fellesskap. Du kommer alltid dypere sammen med andre enn du gjør alene.

Studieteksten er den kommende søndagens tekst. På denne måten kan en komme under huden på teksten og komme forberedt og med god bakgrunnsforståelse til søndagens preken.

HISTORISK RYTME

Helt fra den første kristne tid har faste tekster blitt lest på bestemte dager. De første tekstene som ble lest på bestemte dager, var påsketekstene. Det var naturlig å lese tekstene om Jesu oppstandelse på dagen da en feiret oppstandelsen.

Siden har skikken med å lese bestemte tekster som passer med dagen og årstiden, blitt utviklet videre. Helt fra 300-tallet kjenner vi såkalte rekker med tekster som fortalte hva som skulle leses hver søndag gjennom året.

T E M A T I S K U T V A L G T

Tekstrekkeene i de nordiske kirkene er i hovedsak ordnet tematisk. Det vil si at de tekstene som skal leses samme dag, på en eller annen måte hører sammen tematisk. Andre kirker, som anglikanske og katolske, har rekker som er ordnet ut fra kontinuerlig lesning. Det vil si at tekstene på søndager som følger etter hverandre, er fra samme skrift.

Se innledningsark til den aktuelle tiden i kirkeåret for en større forståelse av fokuset som tiden har. Dette fokuset knyttes ofte også inn i bakgrunnsteksten for hvert studie.

- Kirkeåret -

PÅSKETIDEN

I oldkirken ble tiden fra påske til pinse sett på som én sammenhengende fest. Samtlige søndager i påsketiden omhandler på ulike måter påskebegivenhetene og følgene av dem, samtidig som de forbereder oss på pinsen om en fullbyrdelsen av påsken. Påsken avsluttes ikke med 2. påskedag, men fortsetter helt fram til Kristi himmelfartsdag.

Fra Peter Haldorf: "Hellig år"

JOHANNES 21, 15-19

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jeremia 31,1-6
- Apostlenes gjerninger 1,1-5
- 1 Johannes brev 5,1-5

BAKGRUNN

Dagens tekst finner sted kort etter påsken og oppstandelsen. Disiplene som løp når Jesus ble tatt til fange møter ham igjen. Peter hadde gått høyest ut i sin erklæring av trofasthet og gråt bittert da hanen gal og han hadde sviktet.

#1 Sett deg inn i Peters situasjon. Hvordan tror du han opplever Jesu spørsmål?

#2 Hvilke fire oppfordringer gir Jesus til Peter? Hva tror du Jesus gjør med/for Peter i denne samtalen?

#3 Les 1. Johannes 5,1-15. Hva betyr det å elske Gud?

#4 Hva hadde du svart på Jesu spørsmål? Hva tror du han hadde oppfordret deg til?

Bonus: Les Jeremia 31,1-5 som en innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 10,1-10

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Esekiel 34, 23-31
- Apostlenes gjerninger 3,12-21
- Hebreerne 13,20-21

BAKGRUNN

“Den gode gjeterens søndag”. Jesus presenterer seg selv som den gode gjeteren - som gir livet sitt for sauene. Tekstene hjelper oss skjønne Jesus, og også se hva han forventer av de som han kaller til å gjete/lede sin flokk.

#1 Hva er forskjellen mellom den som går gjennom porten og de som går over gjerdet?

#2 Les Esekiel 34,23-31. Hvilke assosiasjoner trekker Gud til gjeterrollen i profetien?

#3 Hva tror du Jesus prøver å advare mot og oppfordre til med lignelsen sin?

#4 Hvordan opplever du bildet av Jesus som den gode gjeteren i porten?

Bonus: Les Hebreerne 13,20-21 som innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 13,30-35

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 43,16-21
- Apostlenes gjerninger 9,1-19
- Åpenbaringen 2,1-7

BAKGRUNN

Vi er tilbake i påskefortellingen, og søndagens tekster setter lys på et siste bud Jesus gav disiplene sine i sine siste timer med de før korsfestelsen. Hva kaller Jesus sine til i møte med motstand og vanskelige tider?

#1 Se på avsnittene før og etter teksten. Hva er omstendighetene til teksten?

#2 Les v. 34-35. Hvorfor tror du det er dette budet Jesus gir i disse omstendighetene?

#3 Les Johannes Åpenbaring 2,1-7. Prøv å gjenfortelle Jesus ord her med egne ord.

#4 Hvordan er din kjærlighet - til Gud og dine kristne søsken?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

LUKAS 13,18-21

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 1 Kongebok 17,8-16
- Apostlenes gjerninger 2,42-47
- Romerne 12,1-3

BAKGRUNN

Viktige temaer i tiden etter påske er tro og vekst; hvordan lever vi i lys av Jesus død og oppstandelse i påsken? Hva er det Jesus kaller oss til i praksis i livene våre i hverdagen?

#1 Prøv å beskrive bildene du ser for deg når du leser teksten.

#2 Hva tror du Jesus ønsker å vise oss om Guds rike her?

#3 Les 1 Kongebok 17,8-16. Hva viser denne historien deg om Guds rike?

#4 Hva er ditt bilde av Guds rike og hans potensiale i verden rundt deg?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 7,7-12

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Daniel 9,17-19
- Apostlenes gjerninger 4,23-31
- 3 Johannes brev 11

BAKGRUNN

“Bønnens søndag”. 6. søndag i påsketiden har siden 400-tallet hatt bønn som et spesielt fokus. I sammenheng med Jesu oppstandelse og i troen på Kristi seier over det onde og døden, bærer vi frimodig våre bønner frem til Gud.

#1 Hvordan opplever du Jesu to bilder i denne teksten?

#2 Les Daniel 9,17-19. Hvordan uttrykker Daniel seg i sin bønn?

#3 Hvem er avgjørende og fokuset i disse tekstene om bønn?

#4 Hvordan påvirker disse tekstene din holdning og tilnærming til bønn?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

- Kirkeåret -

PINSE

Ordet pinse kommer fra det greske *pentekosté* som betyr *den femtiende* i betydningen den femtiende dagen etter påske. Navnet uthever pinsen som påskens mål. De to høytidene utgjør en enhet. Pinsen er i Kirkens historie den hendelsen som gjør påsken levende og begripelig.

Fra Peter Haldorf: "Hellig År"

JOHANNES 3,16-21

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Sakarja 14,6-9
- Apostlenes gjerninger 26,1 og 3,20-29
- Åpenbaringen 21,22-27

BAKGRUNN

I perioden mellom Kristi himmelfart og pinse er den stille forventningen til Åndens komme. “Talsmannen kommer” er en overskrift for denne søndagen; med tekster og bønner som åpner hjertene våre for Den hellige ånd.

#1 Les v. 16-17. Hvorfor sendte Gud sin sønn?

#2 Les v. 18-19. Hvilke dom snakker Jesus om? Hvem trenger å reddes fra dommen?

#3 Les v. 20-21. Hva er sammenhengen mellom lyset og det onde?

#4 Lar du Gud lyse inn i livet ditt og “avsløre” deg?

Bonus: Les Sakarja 14,6-9 og Johannes Åpenbaring 21,22-27 som innledning til takk og bønn.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 14,15-21

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 1 Mosebok 1,1-5
- Apostlenes gjerninger 2,1-11
- 1 Korinterne 12,12-13

BAKGRUNN

På Pinedag ble Den hellige ånd, “Talsmannen” utøst og tilgjengeliggjort for disiplene, og for alle som tror. Hvem er denne talsmannen og “Sannhetens Ånd” som Jesus mente var bedre for oss enn å ha han fysisk blant oss?

#1 Se v. 16-17. Til hvem og hvorfor gis talsmannen (Den hellige ånd)?

#2 Se v. 18-20. Legg merke til når i Jesu liv han sier dette. Hva tror du han snakker om?

#3 Se v. 15 og 21. Hvorfor tror du Jesus setter løftet i sammenheng med å holde budene?

#4 Kjenner du talsmannen/sannhetens ånd/Den hellige ånd?

Bonus: Les 1 Korinter 12,12-13 som innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

- Kirkeåret -

TREENIGHETS- TIDEN

Kirken lever i lyset fra pinsen. Den har som mål å la seg fylle helt av Den hellige ånd. Den er bare seg selv - himmelen på jorden - når den lever i kraft fra Ånden. I norsk tradisjon har tiden etter pinse fått navnet etter den søndagen som kommer etter pinse, *Treenighets-søndag*, og kalles derfor *treenighets-tiden*. Sommersøndagene handler om konsekvensene av et liv i etterfølgelse

Fra Peter Haldorf: "Hellig År"

LUKAS 10,21-24

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 1 Mosebok 18,1-8
- Romerne 11,33-36

BAKGRUNN

I pinsen er endelig Guds fullstendige treenige vesen gjort kjent og tydelig. Treenighetssøndag feirer mysteriet med Guds treenige natur; spenningen mellom det som er åpenbart og det som forblir et mysterium i vår treenige Gud.

#1 Les avsnittet før teksten og legg merke til Jesu følelser i v. 21. Hvordan opplever du teksten i lys av det?

#2 Hva er det Gud har åpenbart for “umyndige små”?

#3 Hvorfor tror du Jesus og Den hellige ånd jubler over dette?

#4 Gud har/ønsker å åpenbare seg for deg. Hvordan påvirker det deg?

Bonus: Les Romerne 11,33-36 som innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 3,26-30

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Salme 67,2-6
- Galaterne 3,23-29

BAKGRUNN

“Han skal vokse, jeg skal avta”, sier Johannes om Jesus i dagens tekst. Vi får et nyt innblikk i hvem Jesus er, og hvordan han passer inn i Guds profetier til sitt folk og til verden. Vi ser også en holdning hos Johannes som utfordrer.

#1 Johannes snakker om Jesus i denne teksten. Gjenfortell det han sier med dine egne ord.

#2 Les Malaki 3,1 og Johannes 1,6-8. Hva var Johannes sin oppgave?

#3 Hvordan opplever du Johannes holdning i lys av den store posisjonen han har hatt?

#4 Hvordan utfordrer Johannes deg og din rolle i Guds store historie?

Bonus: Les Salme 67,2-6 som en innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 1,35-51

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 50,4-5
- Romerne 8,28-30

BAKGRUNN

Vi er tilbake til begynnelsen av evangeliene, hvor Jesus samler de første disiplene. Noen kommer fra Johannes, andre opplever et unikt kall i møte med Jesus som person. Hva gjør at mennesker legger fra seg sitt eget og følger ham?

#1 List opp de ulike menneskene i teksten. Hvordan møter Jesus de?

#2 Les profetien om Jesus fra Jesaja 50,4-5. Hvilke sammenhenger ser du til dagens tekst?

#3 Hva tror du gjorde at disse menneskene fulgte Jesus?

#4 Se dagens tekst i lys av pinsen og Den hellige ånd som er utøst til alle som tror. Er du åpen for å få en “disippels tunge” og høre på “disippels vis” fra Gud?

Bonus: Les Romerne 8,28-30 som innledning til takk og bønn etter samtalen

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 16,24-27

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Josva 24,19-24
- Efeserne 2,1-10

BAKGRUNN

Denne søndagens tekst er en av de mer krevende tekstene, hvor Jesus veldig konkret utfordrer disiplene sine til eksklusiv etterfølgelse av ham. Hva betyr dette, og hvorfor bruker Jesus så sterke ord? Hva står på spill?

#1 Hvilke grunner gir Jesus for at en skal gi opp ens liv for hans skyld?

#2 Les avsnittet før dagens tekst. Hvilke utfordring snakker Jesus inn i her?

#3 Les v. 25. Hvilket liv skal mistes? Og hvilket liv skal finnes?

#4 Har du “tatt opp ditt kors” for å følge Jesus?

Bonus: Les Efeserne 2,1-10 for et større bilde av frelsen som utgangspunkt for etterfølgelse.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 7,21-29

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Ordspråkene 7,1-3
- 1 Korinterne 3,10-18

BAKGRUNN

Denne uken fortsetter tekstene som utfordrer til etterfølgelse. Vi er nå i Jesu bergpreken, hvordan han utfordrer hvilke grunnlag livet og troen er bygget på.

#1 Se v. 21-23. Hva slags mennesker snakker Jesus om her?

#2 Hvilke argumenter (fundament) har de for å komme inn i himmelriket?

#3 Les 1 Korinter 3,10-18. Hvilket argument (fundament) er det eneste vi har?

#4 Hva bygger du din etterfølgelse på? Hva har du å stille med foran Gud?

Bonus: Les 1 Korinter 3,11 og 16-17 på nytt som innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

Samtaleguiden er et supplement til Verbums bibelleseplan.
Leseplanen er en guide for lesing i uka og søndagens prekentekst.

KJØP LESEPLANEN PÅ [BIBEL.EN.NO](https://bibelen.no)